

Styrelsen har ordet

Ännu ett år med Svensk-Indonesiska Sällskapet går mot sitt slut. Det har varit ett speciellt år för SIS. Vi har för 20:e året i rad arrangerat Pasar Malam i Stockholm. I våras hade vi en värfest med Java som tema. Och sist men inte minst fyller vår medlemstidning Sahabat 20 år. Tack alla ni som har bidragit till att göra 2014 till ett lyckat verksamhets-år.

I februari 2015 är det dags för årsmöte, men redan nu har valberedningen startat sitt arbete. Som alla ideella föreningar behöver SIS engagerade medlemmar som vill arbeta i föreningens styrelse. Anmäl ditt intresse till *Elisabeth Stengvist*, stenelisa@gmail.com, 0737328120.

God Jul och God avslutning på året/ Selamat Hari Natal dan Selamat Tahun Baru!

Styrelsen
styrelsen@svensk-indonesiska.se

I DETTA NUMMER

20 år med Sahabat	1
20 år med Sahabat, forts	2
Pasar Malam 2014	3
Pasar Malam i Stockholm 20 år	3
Sissels blogg	4
Kalendarium och information	4

Ordförande/ansvarig utgivare
Kadri Chanafiah
kadri.chanafiah@telia.com

Tf redaktör & layout:
Kadri Chanafiah

Redaktion:
Sissel Almgren (Yogyakarta)
Tess Beek-Emanuelsson
Hans Hansson
Elisabet Lind
Kristina Olén-Carlsson

Medlemsärenden:
Linda Meyer
info@svensk-indonesiska.se

Svensk-Indonesiska Sällskapet (SIS)
www.svensk-indonesiska.se
SIS finns på Facebook

20 ÅR MED SAHABAT

Det var ett stort steg i Svensk-Indonesiska Sällskapets historia när vi 1994 tog beslutet att ge ut Sahabat till våra medlemmar. En tidning med egen redaktion som skulle leva ett eget liv. Dåvarande ordförande Christer Ridström skrev så här: "Tänk att vi får en egen tidning inom SIS, vilken glädjande händelse". Eftersom SIS startades i Stockholm, hade de flesta aktiviteterna varit förlagda där. Sahabat var en möjlighet att tillföra värde för alla medlemmar oavsett var man bodde i Sverige.

I första numret kunde man läsa om att naturfotografen Mattias Klum planerade en fotoresa till det inre av Kalimantan.

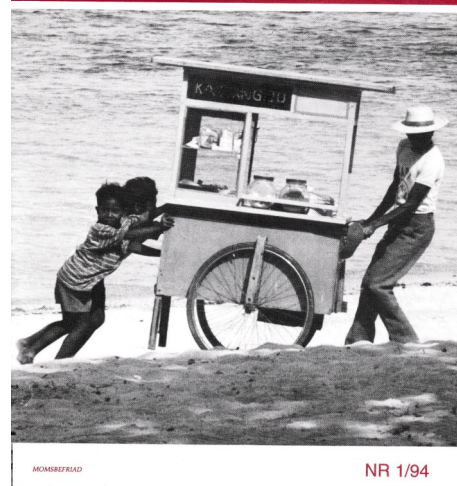
I två olika reseskildringar kunde man läsa hur det är att åka träbåt från Singa-pore till Sumatra. Och att förfäderna till befolkningen på Sulawesi kom i båtar från norr.

Läsaren fick också veta att alla rum utom rum 327 i tornet på Bali Beach Hotell förstörts vid en brand. Man misstänkte att högre makter gripit in och under återuppbyggnaden förseglades rum 327 för all framtid.

Garuda Indonesia gjorde reklam för "Årets bästa resekatalog" och SIS Malmö/Lund berättade hur 65 skåning-ar startade en lokalförening.

Sahabat

INDONESIENS VÄNNER

Ett år senare glömde vi att trycka texten "Indonesiens vänner" på en av våra utgåvor. Vi hoppas misstaget ursäktades av bilden på vår "bästa framsida någonsin".

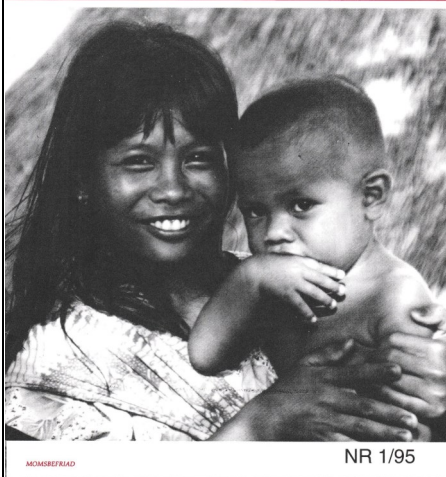
Under 1995 fick vi veta att Indonesien främste författare Pramoedya Ananta Toer fyllde 70 år. Svensk-Indonesiska Handelssällskapet skrev om Indonesiens ekonomiska utveckling. Garuda fortsatte att göra reklam för sig och Bali Sea Dancer erbjöd 3-dagars kryssningar runt Bali.

Indonesiska studenter tog sin doktorexamen vid World Maritime University och Indonesiens badmintonlandslag deltog i Swedish Open.

"Känslorna svallade" när medlemmarna debatterade om att förbjuda försäljare på Balis stränder. Det var första och enda gången vi debatterat i Sahabat.

2004 var året då vi bytte layout på

Sahabat

20 år med Sahabat, forts

Sahabat och övergick från 16-sidig A5 till 4-sidig A4. Ändringen innebar att man enkelt kunde läsa Sahabat på Internet.

Med artikeln "Balinese Wedding Ceremony" visade vi att Sahabat även tar in artiklar skrivna på andra språk t.ex. engelska och indonesiska.

Under året kunde man läsa hur det är att studera vid Gadjah Mada och om SIS engagemang i SOS Barnbyar. Styrelsen bjöd in till årets händelser, Pasar Malam, årsmötet och "Gamelan-föreställning" med Urban Walhstedt.

Efter 20 år med Sahabat läser vi idag om hur de studenter som kommer till Sverige upplever sin situation här. Att SIS startat en barngrupp och att våra lite äldre ungdomar åker på fotbollsäventyr till Jakarta. Läsaren får också lära känna

Sahabat
INDONESIENS VÄNNER
#03 2004

Ordföranden har ordet

Pasar Malam 20-års jubileum!

Man ämnar gästerna inlag i form av musik och dans, och med utbyte av svenska och indonesiska kultur och folklighet. Hur kan vi fira en indonesisk marknad i Stockholm och Sverige? Ja, genom att vi får med oss alla våra bekanta till Pasar Malam. Alla till sikt och vännar och berätta om det 20-års jubileum, och att det är varit så lyckat.

Berätta om My Indonesia, om alla dina emulor/medlemmar, om det nya kultur-

sahabat, om alla fantastiska värliga indonesier, och om det nya demokratiska samhället som växer fram i Indonesien.

Välva nya medlemmar, och bjud in dem till Pasar Malam!

Väl medel!

Silju Siljberg

Balinese Wedding Ceremony

At SIS Spring Party 24 April 2004

Om Sahabat...

A Balinese Hindu wedding ceremony is a long row of symbolic acts, aiming to please the Gods, give happiness and prosperity to the couple to be married.

The ceremony will differ depending on in what part of Bali it takes place and what caste the head of the couple belong to. The ceremony performed at the SIS Spring Party is how it takes place among the Balinese caste in Gianyar regency.

There are three important elements in a Balinese wedding ceremony:

1. To purify the new couple to build a strong foundation in establishing their **M A T R I M O N Y** commitment.
2. The wedding of two individuals that they are now official to become husband and wife.
3. The formation of their marital status. Although the Hindus follow the patriarchal (male) system, it is in fact possible to follow the matrilineal (female) system. In Bali, this is called **Ryebunin** and **Ryebanda**. In practice this means, that either the woman or the man will be "adopted" in the partner's family. After the wedding, the adopted person's obligations and rights are now directed to the partner's family.

The place of the ceremony has an important role, depending on whether following the patriarchal or matrilineal system, the wedding ceremony will be performed in either the groom's or bride's house temple (Mora-jati) or house yard.

The ceremony performed at the SIS Spring Party contains the following:

- The priest blesses the offerings and purify the couple by sprinkling holy water over them.
- The couple is now seated in front of the offerings.
- The actual ceremony begins with prayers guided by the priest.
- At first, our couple have to pass the peogegan, symbolised by a rope, which they cut using an incense stick. Peogegan is the symbol of leaving your old (youthful) life and enter into your new (adult) life.
- Passing the cut rose (pedegatan) the couple enter into the area of the "foot in the ground" (Kaki setoran).
- Now the couple cut several times using a knife into a "square of braided pandanus leaves" (Dahan dasakan). This symbolises being the brides virginity.
- The couple will thereafter walk three times around the area of the "foot in the ground" (Kaki setoran). Each round they have to sit on a crown (sembut belati ligan) with the "square of braided pandanus leaves" (dahan dasakan) on top.
- After finishing the third round the bride will come some from her market basket to the groom.
- The couple now plant these together - symbolising growing, as planting for good luck in their future life together. In order to have babies and always have food to eat.
- Finally the ceremony will end with the priest blessing the new married couple.
- Last of all, the couple can officially enjoy their first meal together, feasting sacheter rice, banana etc.

Om Carl, Carl, Carl om...

digd som han tog chansen att lära sig cykla.

Artiklarna har med andra ord varierat. För att skriva i Sahabat behöver du inte vara journalist eller proffs på att skriva. Alla är välkomna att skriva om sånt som rör både Sverige och Indonesien. Berätta om dina upplevelser, något som ingen annan varit med om eller helt enkelt tala om något för oss som vi inte vet om Indonesien.

Sahabat ges ut fyra gånger om året och är Svensk-Indonesiska Sällskapets ansikte utåt. Vi riktar ett stort tack till alla er som bidragit med artiklar under de 20 år vi funnits. Era bidrag har varit ovärderliga. ■

Redaktionen

läkaren som kom till Sverige för att lösa ett "världsomfattande problem" samti-

PASAR MALAM 2014

För 20:e gången i rad hölls den årliga Pasar Malam (Indonesisk marknad) i Stockholm i slutet av september.

Året var 1994, presidenten i Indonesien hette Suharto. I Sverige vann socialdemokraterna valet och återfick makten. Det var året då Sverige blev olympiska mästare i ishockey och vi fick brons i fotbolls VM i USA.

I Stockholm ordnade SIS Pasar Malam för första gången. Elisabeth Stenqvist som importerade konceptet från Holland förklarade i en intervju med Anneli Leijel (Sahabat nr 4-2011): "Där har de Pasar Malam, som egentligen betyder nattmarknad, under en hel vecka i Haag. Den växer och innehåller både marknadsstånd, mat, kulturella inslag med uppträdanden som till exempel gamelan samtidigt som den blir

större och större för varje år. Jag tycker att vi kan göra något liknande i Sverige". Det var så det började.

Elisabeth Stenqvist

Trots SIS knappa resurser har vi år efter år kunnat arrangera ett uppskattat evenemang som växer i sin popularitet även bland Indonesiens vänner utanför huvudstaden. Detta tack

Andita Therning

vare alla eldsjälur i SIS och deras frivilliga insatser. Vi vill framföra ett stort tack till alla sökare och försäljare, till Indonesiska Föreningen i Göteborg och till alla ni andra som bidrog till att göra Pasar Malam 2014 till en lyckad fest. ■

Text: Kadri Chanafiah
Foto: T. Pakuwibowo

Pasar Malam 2014 på Alvik kulturhus, Bromma salen

Wiwin Eriksson

PASAR MALAM I STOCKHOLM 20 ÅR

Foto: Anders Pettersson, Ignatius Hari, Kadri Chanafiah, T. Pakuwibowo

Returadress: Oxbrovägen 18, 124 33 Bandhagen

Sissels blogg <http://sisselalmgrensvenska.wordpress.com>

Hur mycket kan man veta om ett land utan att ha sett det? Hur mycket förvrider avståndet bilden? Jag har sett filmer med både lyckliga och olyckliga slut, reklamsnuttar för både hudblekningsprodukter och kakor som passar att äta när man bryter fastan under ramadan, allvarliga nyhetsuppläsare som pratar om Keluds aska, och jag har på avstånd följt spänningen som byggs upp inför ett avgörande presidentval. Allt detta är bara platta bilder på en skärm.

Men i alla länder finns små internationella fickor som går att hitta om man letar, där ett annat land plötsligt kan uppenbara sig, mitt i Stockholm, för att sedan upplösas lika fort som det uppstått, då alla försvinner ner i tunnelbanestationerna och åker hem var och en för sig. Som för ett år sedan, då jag gick på indonesisk picknick i Rålambshovsparken och kom i kontakt med ordförande för Svensk-Indonesiska Sällskapet för första gången. Sedan under hösten fick jag vara med i styrelsens arbete, och bjuda in till den årliga Pasar Malam. Jag tänker på alla gånger jag blivit inbjuden till Bandhagen, sjungit med i Iwan Fals-låtar tillsammans med andra SIS-medlemmar, ätit av Sutis goda mat som gjorde att på allvar började tycka om koriander. Styrelsemöten då vi suttit och pratat politik eller nya SIS-evenemang. Eller när jag fikade i Gamla Stan med de indonesiska studenterna som studerar i Stockholm. Eller på Kafé Storcken i Uppsala med de som studerar där. Manado-körens skönsång i Eric Ericsonhallen.

Jag har aldrig sett det riktiga Indonesien, men det som har varit hittills har gjort att jag aldrig någonsin tänkt att jag lärde mig språket förgäves... ■

Kalendarium och information

Wonderful Indonesia
Är du nyfiken på ekvatorns pärla, världens 4:e folkrikaste land med härlig blandning av natur, kultur och traditioner?

Välkommen till en
INFORMATIONSKVÄLL
Torsdagen den 20 november 2014 kl 18-20
Tulegatan 3, Stockholm
(T-bana Rådmanngatan)

Fotografen Janto Marzuki visar sina bilder från olika platser i landet
Vi svarar på dina frågor

Gratis inträde, mycket begränsat antal platser
Vi bjuder på lättare tilltugg, dricka, kaffe/te

Anmälan görs till Katarina Hellman
Tel/SMS: 070-88 60 777 • e-mail: Katarina@orienttours.se
senast den 15 november

Orient Tours **SIS** Svensk-Indonesiska Sällskapet
Swedish Indonesian Society

Foto: Janto Marzuki

Svensk-Indonesiska Sällskapet Inbjuder till årsmöte

Tid

Lördagen den 7 februari 2015, kl 13.00 - 15.00

Plats

**Östermalms Föreningsråd
Samlingssal 6**

Valhallavägen 148 (Fältöversten).
Ingången ligger vid busshållplats 1, 4, 72

T-bana: Karlaplan, uppgång Valhallavägen.
Buss: 1, 4, 72 . hållplats: Värtavägen

Indonesisk buffé, kaffe/te (kostar 50 kr/person)

För att maten ska räcka till alla, är vi tacksamma om du
anmäler ditt deltagande
senast onsdagen den 4 februari via telefon eller mail till

Anders Hagardt
Telefon: 070-5161812, e-post: anders.hagardt@telia.com

Du har väl inte glömt att betala årsavgiften? Bli medlem nu!

Årsavgiften för en familj 250 kr/år, för en person 150 kr/år , studerande 100 kr/år

Postgiro 4339734-8

Uppge namn, adress och e-postadress